

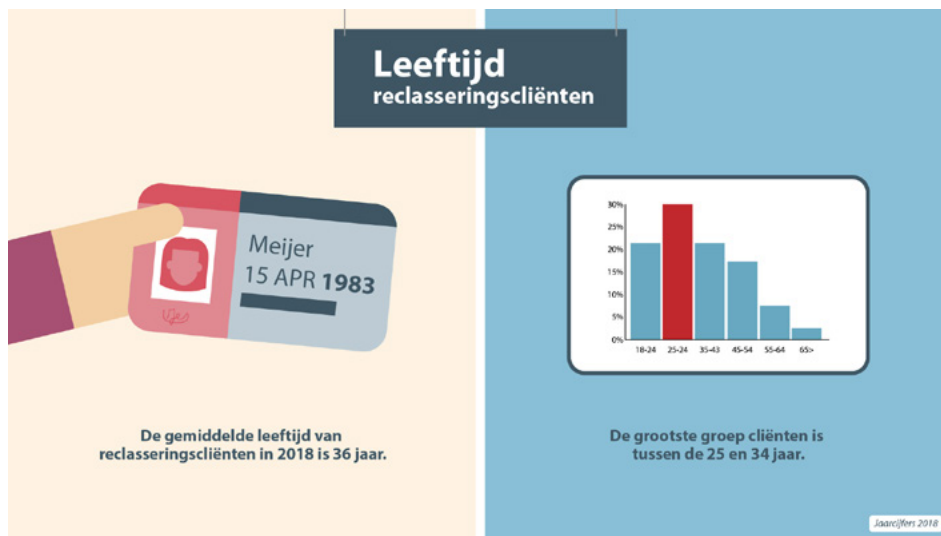

Hoe gaat de reclassering aan de slag met een overvaller?

Het verhaal van Willem

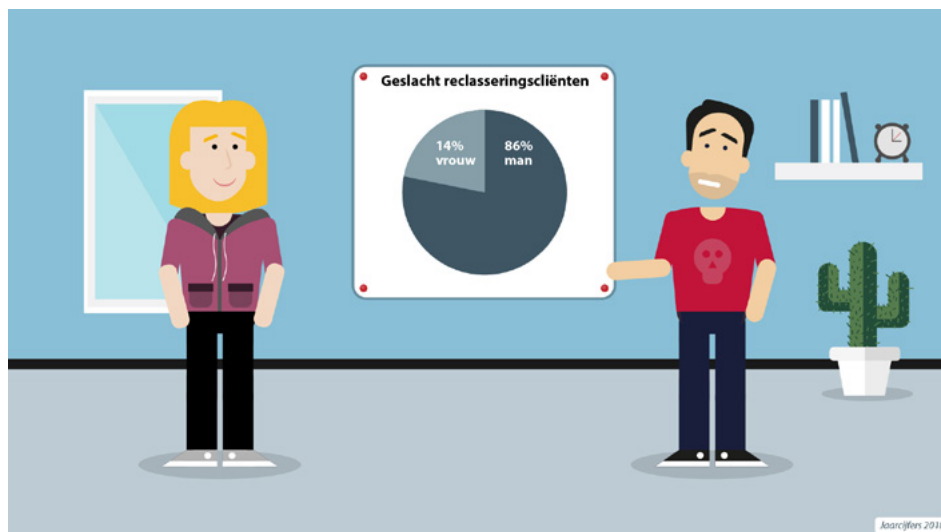
Willem is verslaafd en heeft al zijn geld er doorheen gejaagd. Opgegaan aan verdovende middelen. Als hij terugloopt van de stad ziet hij een chique geklede oude man zijn hondje uitlaten. Die kan wel een paar centen missen bedenkt Willem en hij loopt achter hem aan. Wanneer de man de deur van zijn huis opent, rent Willem op hem af en drukt hem naar binnen. Met een getrokken mes eist hij zijn portemonnee.

De man schrikt en zijn hondje blaft hard. Willem trekt 50 euro uit de portemonnee. Te weinig. Hij dwingt de man verder naar binnen. Willem trekt twee lades bruut uit een dressoir. "Waar is de rest!" Hij grijpt de man bij zijn keel en duwt hem naar achteren. De man komt daarbij hard ten val.

Een oplettende buurman hoort het geblaf en ziet door het raam dat Willem de man bedreigt en belt onmiddellijk de politie. Er is een politiewagen in de buurt en Willem wordt opgepakt terwijl hij naar buiten komt. Het 70-jarige slachtoffer is erg aangeslagen. Hij heeft pijn aan zijn heup en zijn pols is gebroken.

De politie stopt de agressieve Willem in een cel op het politiebureau. De melding dat Willem is opgepakt komt binnen bij de reclassering. Op verzoek van de rechter Commissaris bezoekt een reclasseringswerker hem op het bureau en maakt een eerste inschatting van de situatie van Willem. Hij blijkt al vaker betrokken te zijn geweest bij vechtpartijen en winkeldiefstallen. De wijkagent kent hem ook als een 'moeilijke jongen' die veel op straat hangt en drugs gebruikt.

Advies voorgeleiding

Omdat het risico dat Willem weer de fout in gaat als hoog wordt ingeschat, adviseert de reclasseringswerker in een zogeheten advies voorgeleiding aan de rechter commissaris om hem niet te schorsen (vrij te laten) in afwachting van zijn rechtszitting.

De rechter commissaris beslist dat Willem in voorarrest blijft. Willem wordt van het politiebureau naar het Huis van Bewaring gebracht.

Reclasseringsadvies voor de rechtszitting

De Officier van Justitie die de zaak op de rechtszitting gaat behandelen, wil meer weten over Willem. Hij geeft de reclassering de opdracht om een adviesrapportage over Willem te schrijven. Een reclasseringswerker gaat daarmee aan de slag en spreekt Willem in het huis van Bewaring.

NIFP rapport

De reclasseringswerker vermoedt dat er mogelijk sprake is van een persoonlijkheidsstoornis en een lichte verstandelijke beperking, gecombineerd met

verslavingsproblematiek. Hij verzoekt het Openbaar ministerie daarom om een NIFP rapportage, waarbij een psycholoog van het NIFP Willem spreekt en een rapport uitbrengt aan de reclassering. In het NIFP rapport staat dat Willem anti-sociale persoonlijkheidstrekken heeft, moeite heeft zijn agressie in toom te houden en verslaafd is aan cannabis. Drugs en alcoholgebruik zijn risico verhogend bij Willem, die moeilijk maat kan houden, impulsief is en niet goed de gevolgen van zijn handelen overziet.

De reclasseringswerker doet een risicotaxatie op basis van de gesprekken, dossierstudie, gesprekken met referenten (bijvoorbeeld de wijkagent, maar ook de moeder van Willem) en de NIFP rapportage en schrijft de bevindingen in het adviesrapport aan de officier van justitie en de rechter die de zaak van Willem gaat behandelen. Het risico op herhaling wordt hoog ingeschat. Bij Willem spelen op meerdere vlakken problemen die aangepakt moeten worden om dit risico omlaag te brengen. Zo heeft hij geen opleiding afgemaakt, maakt hij makkelijk schulden en werkt hij slechts sporadisch als pizzabezorger of voor een uitzendbureau.

Veroordeling en naar de gevangenis

Na een aantal maanden is de rechtszitting op de rechtbank. De rechter veroordeelt Willem tot drie jaar cel, met aftrek van zijn periode in voorarrest. Willem wordt daarop overgebracht van het Huis van bewaring naar de gevangenis.

In de gevangenis voert hij gesprekken met een reclasseringswerker die met hem aan de gang gaat om een detentie en re-integratieplan op te stellen. Wat kan hij al in detentie doen om zich voor te bereiden op een goede terugkeer naar de maatschappij? Aan welke aandachtspunten uit het adviesrapport kan hij al werken. Al deze punten worden verwerkt in een Detentie en Re-integratieplan. In de bajes volgt Willem een leefstijl training in verband met zijn drugsgebruik. In een budgetteringscursus leert hij beter omgaan met geld. Bij de arbeid ontdekt hij dat hij een talent heeft voor lassen en metaalbewerking.

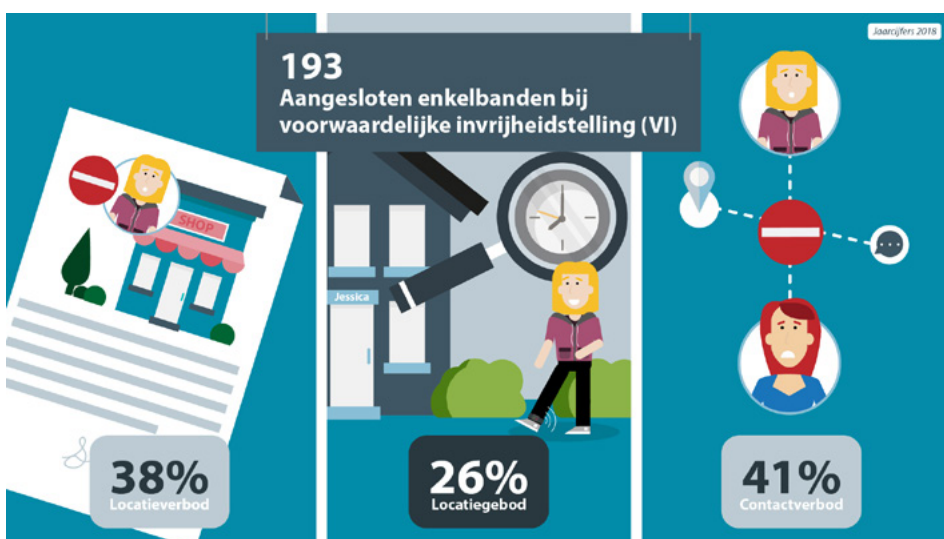
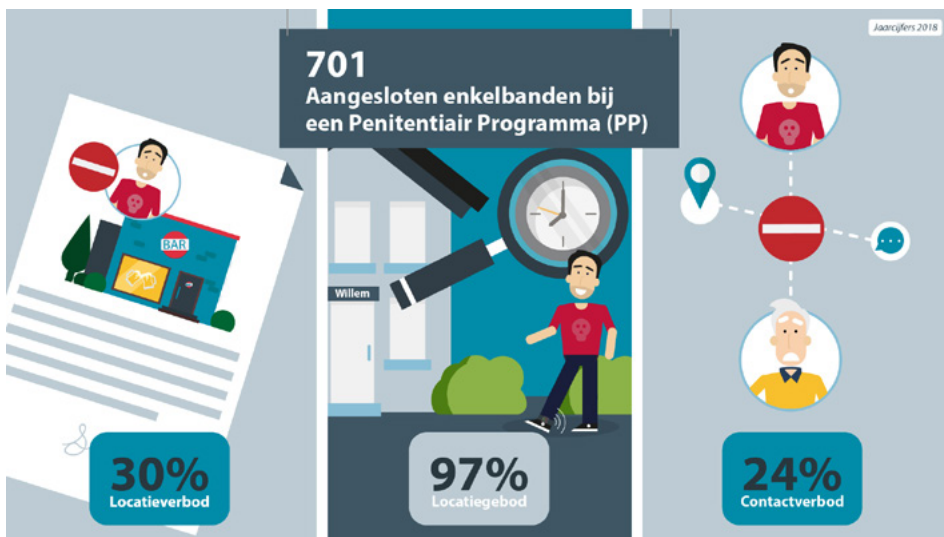

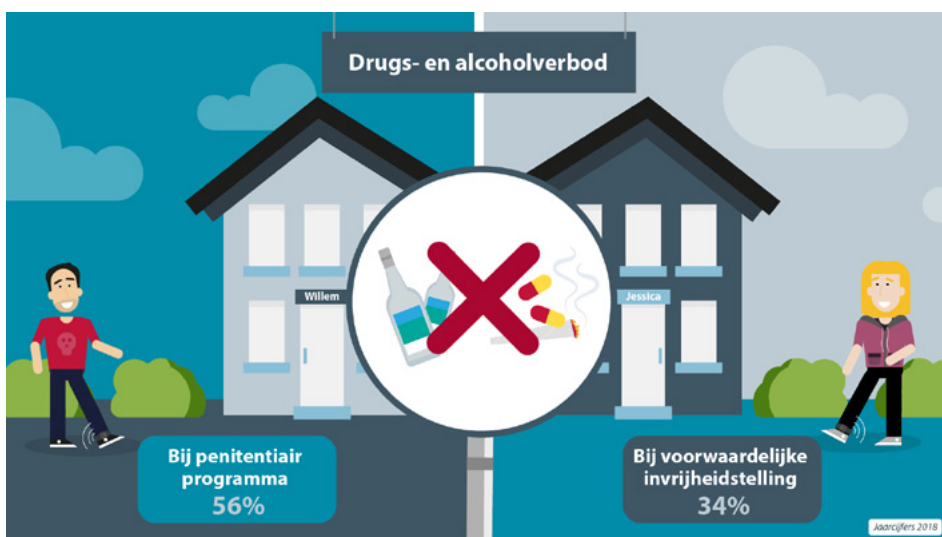

Penitentiair Programma

Als een groot deel van zijn celstraf erop zit komt Willem in aanmerking voor een Penitentiair Programma van de Dienst Justitiële Inrichtingen als onderdeel van zijn detentie. Dit programma is bedoeld om hem voor te bereiden op zijn terugkeer naar de samenleving. De directeur van de gevangenis vraagt de reclassering advies voor de invulling van dit programma.

De reclassering bespreekt de zaak van Willem met de gemeente en politie en put daarbij ook uit het eerder gemaakt detentie en re-integratieplan en het reclasseringsadvies voor de rechtszitting. De reclassering adviseert dat Willem kan deelnemen aan een penitentiair programma onder strikte voorwaarden. Hij gaat weer bij zijn moeder wonen en krijgt een GPS enkelband aangelegd. Daarmee kan de reclassering op elk moment volgen waar hij zich bevindt. Zo moet hij zich aan een rooster houden en op tijd thuis zijn. Willem mag niet in een straal van 800 meter om het huis van het slachtoffer komen. Met de GPS enkelband controleert de reclassering of hij deze voorwaarden niet overtreedt.

Ook moet hij een dagbesteding hebben van minimaal 26 uur per week. In overleg met de gemeente gaat Willem een opleidingstraject tot lasser volgen, waarbij hij drie dagen opleiding volgt en twee dagen werkt. Ook mag hij geen drank of drugs gebruiken. Dit wordt gecontroleerd met aangekondigde en onaangekondigde urinecontroles. Daarnaast moet hij zich regelmatig melden bij de reclassering en een behandeling volgen bij een forensische zorginstelling om te werken aan zijn persoonlijkheidsproblematiek en het voorkomen van terugval in drugsgebruik. Willem is een gewaarschuwd mens. Overtreedt hij de voorwaarden, gaat hij weer terug naar de gevangenis. De gevangenisdirectie gaat akkoord met dit plan. Voor de reclassering start nu de het toezicht in opdracht van het PP.

Voorwaardelijke Invrijheidstelling
Na 6 maanden eindigt het penitentiaire programma en komt Willem in aanmerking voor een Voorwaardelijke Invrijheidstelling. De officier van justitie vraagt de reclassering vooraf om advies hierover.

Omdat Willem zich goed heeft gehouden aan de voorwaarden van het penitentiaire programma adviseert de reclassering hier positief over, maar dan wel met voortzetting van de voorwaarden uit het penitentiaire programma. Behandeling, urinecontroles en een gebiedsverbod. De reclassering zet het toezicht op Willem voort in het kader de voorwaardelijke invrijheidsstelling. Nog steeds geldt: overtreedt hij de voorwaarden, dan heeft dat gevolgen.

Herstelbemiddeling

In de gesprekken met de reclassering en zijn behandelaar van de forensische zorginstelling heeft hij regelmatig gesproken over het delict. Hij is zich steeds meer gaan realiseren wat hij het slachtoffer heeft aangedaan. Willem schaamt zich en zou het liefst zijn excuses aanbieden. Dit bespreekt hij met zijn reclasseringswerker. Die neemt contact op met slachtofferhulp om te polsen of het slachtoffer dat zou willen. Die stemt in met een gesprek in het kader van herstelbemiddeling. Willem is zichtbaar geëmotioneerd als de oude man vertelt hoe bang hij was geweest dat 'ze het op hem gemunt hadden' en hoe lang hij niet meer avonds naar buiten durfde. Willem maakt excuses en vertelt dat het hem heel erg spijt. Zowel Willem als de oude man zijn opgelucht na het gesprek.

Binnen het VI toezicht krijgt het leven van Willem steeds meer structuur. Hij volgt inmiddels via een metaalbedrijf een beroepsopleiding tot lasser, werkt part-time, is al geruime tijd clean en is bij een voetbalteam gegaan waar hij twee keer per week traint. Door zijn gedwongen behandeling, trainingen en gesprekken heeft hij meer inzicht gekregen in wat zijn valkuilen zijn qua agressie en middelengebruik en hoe hij daar beter mee om kan gaan.

Verlengingsadvies

Aan het einde van de VI periode vraagt het Openbaar Ministerie om een VI verlengingsadvies. Omdat Willem zijn leven inmiddels op de rails heeft adviseert de reclassering om het toezicht te beëindigen. Het OM neemt het advies over. Daarmee is Willem aan het einde van zijn straf, na anderhalf jaar cel en anderhalf jaar intensief toezicht. Zijn leven ziet er heel anders uit dan toen hij werd opgepakt, met inzet van de drie reclasseringsorganisaties in samenwerking met het gevangeniswezen en gemeente.

Het verhaal van Willem is onderdeel van **Reclassering in Beeld**. Hoe werken de drie reclasseringsorganisaties aan het veiliger maken van de samenleving? Wie zijn onze cliënten, wat doen wij en hoe vaak? Lees en bekijk het [hier](#) aan de hand van de verhalen van Willem en Jessica en een infographic met feiten en cijfers over 2018.